

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Lycée International, NL- afd., vo_buitenland

Kwaliteitsonderzoek

Inspectie van het Onderwijs

Datum vaststelling: 4 juli 2023

Samenvatting

De inspectie heeft op de Nederlandse afdeling van het Lycée International te Saint-Germain-en-Laye, Frankrijk op 15 en 16 mei 2023 een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Wij bezoeken Nederlandse scholen in het buitenland in principe eens in de vier jaar. Door de coronacrisis heeft dit onderzoek ruim vijf jaar na het vorige bezoek plaatsgevonden. We constateren dat de kwaliteit van het onderwijs op de Nederlandse afdeling van het Lycée International voldoende is.

Dit rapport beschrijft het voortgezet onderwijs, over het primair onderwijs verschijnt een apart rapport.

Wat gaat goed?

De kwaliteit van het onderwijs op de Nederlandse afdeling van het Lycée International is van voldoende niveau. De betrokkenheid en het enthousiasme van zowel het bestuur als de schoolleider en het team dragen bij aan de onderwijskwaliteit. Het aanbod is breed, uitdagend en verbindt de verschillende vakgebieden met elkaar. De lessen kenmerken zich door een duidelijke uitleg en een actieve houding van de leerlingen. Daarnaast zorgen de leraren voor een prettig pedagogisch klimaat waardoor de leerlingen zich kunnen focussen op het leren. De school werkt intensief samen met verschillende partners. Ook verzamelt de school verschillende gegevens om de kwaliteit van het onderwijs in beeld te krijgen, vast te houden en waar nodig te verbeteren. De ouders en leerlingen met wie wij gesproken hebben geven aan tevreden te zijn over de Nederlandse lessen. Ten slotte is de school financieel gezond.

Wat kan beter?

De school kan zich versterken door meer een doorgaande lijn aan te brengen in het lesgeven. Dit betreft onder andere het werken vanuit doelen, de differentiatie, de activerende werkvormen en de woordenschatdidactiek. Verder kan de school de toetsresultaten scherper analyseren en deze analyse (inclusief vervolgaanpak) helder vastleggen. Tot slot kan de school zich verbeteren door bij de geformuleerde verbeterpunten op schoolniveau concrete, toetsbare doelen te formuleren.

Vervolg

De Nederlandse afdeling van het Lycée International krijgt in principe over vier jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek.

School: Nederlandse afdeling van het Lycée International

Totaal aantal leerlingen: 133 (71 in het primair onderwijs en 62 in het voortgezet onderwijs)

BRIN: 20CH (vo) en 31BA (po)

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het onderzoek	4
2.	Uitgangssituatie en conclusie	5
3.	Resultaten onderzoek	7
4.	Reactie van het bestuur	11

1. Opzet van het onderzoek

De inspectie van het onderwijs onderzoekt Nederlandse scholen in het buitenland in principe eens in de vier jaar.

Werkwijze

Wij toetsen de onderwijspraktijk van de school aan de standaarden uit het onderzoekskader 2019 voor het toezicht op Nederlandse scholen in het buitenland.

Standaard	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Schoolklimaat	
SK2 Pedagogisch klimaat	•
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

Voorafgaand aan het onderzoek hebben we in maart 2023 online een voorbereidend gesprek gevoerd met de schoolleider en de voorzitter van het bestuur. Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten: we hebben lessen bezocht, documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met leerlingen, ouders, leraren, schoolleider en bestuur. Daarnaast hebben we een gesprek gevoerd met de rector (proviseur) van het Lycée International.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen en de conclusie. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Bevindingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie

2 . Uitgangssituatie en conclusie

In dit hoofdstuk geven we de uitgangssituatie, de conclusie en het vervolg weer van het onderzoek bij Nederlandse afdeling van het Lycée International.

Uitgangssituatie

De Nederlandse afdeling van het Lycée International biedt onderwijs in de Nederlandse taal en cultuur (ntc) aan voor leerlingen van 3 tot 18 jaar. Daarnaast krijgen de leerlingen vanaf groep 5 ook les in aardrijkskunde en geschiedenis en in het voortgezet onderwijs komt daar nog maatschappijleer (connaissance du monde) bij. Op dit moment volgen in totaal 133 leerlingen de lessen van de Nederlandse afdeling, van wie 71 in het primair onderwijs en 62 in het voortgezet onderwijs. Het leerlingenaantal is de laatste jaren, onder andere als gevolg van de pandemie, aan het dalen. De school heeft echter de verwachting in de nabije toekomst weer enigszins te groeien. Het team bestaat uit zeven leraren (inclusief de schoolleider) die allemaal bevoegd zijn. De schoolleider is sinds zes jaar aan de school verbonden en is hiermee een stabiele factor, van de zeven leraren zijn er vier nieuw ten opzichte van het vorige inspectiebezoek. De leerlingen in het primair onderwijs en in de onderbouw van het voortgezet onderwijs krijgen zes uur les per week, voor de bovenbouwleerlingen in het voortgezet onderwijs is dit acht uur per week. Deze lessen zijn verdeeld over verschillende dagen en vinden plaats tijdens de lesuren van de dagschool. In het primair onderwijs volgt een deel van de leerlingen dagonderwijs op het Lycée International, de overige leerlingen komen van andere dagscholen in de omgeving en worden vrijgesteld om aan de Nederlandse lessen te kunnen deelnemen. In het voortgezet onderwijs volgen alle leerlingen dagonderwijs op het Lycée International. Naast de reguliere lessen organiseert de school ook elk jaar een aantal cultuuractiviteiten.

De meeste leerlingen komen uit meertalige gezinnen, ongeveer een kwart van de leerlingen komt uit gezinnen met twee Nederlandstalige ouders. Doordat alle leerlingen op een Franse dagschool zitten worden zij sowieso meertalig opgevoed. De school heeft momenteel ongeveer 25% leerlingen met een Vlaamse achtergrond. De school geeft vooral les aan R1-leerlingen (zelfde niveau als in Nederland). Als de school R2-leerlingen (maximale achterstand van twee jaar) aanneemt, moet het duidelijk zijn dat de leerling potentieel heeft om uiteindelijk het R1-niveau te bereiken. De school zet hiervoor extra middelen, zoals bijvoorbeeld meer uren, in.

Het bestuur bestaat uit zes leden van wie er vier nieuw zijn ten opzichte van het vorige inspectiebezoek. Het bestuur is een beleidsbepalend en toezichhoudend bestuur, dat wil zeggen dat het de kaders stelt (vooral financieel en organisatorisch). Het bestuur wil meer verantwoordelijkheid voor het beleid bij de schoolleider leggen en daarmee meer toegroeien naar een meer toezichhoudend bestuur. De schoolleider leidt de dagelijkse gang van zaken. Zij is

verantwoordelijk voor de onderwijsinhoudelijke kwaliteit en verantwoordt zich hierover aan het bestuur.

De kwaliteit van het onderwijs op de Nederlandse afdeling van het Lycée International is voldoende.

Conclusie

Het onderwijs op de Nederlandse afdeling van het Lycée International is van voldoende niveau. De standaarden Aanbod, Samenwerking en Pedagogisch klimaat hebben we als Goed gewaardeerd, de overige standaarden zijn Voldoende.

Ondanks dat het onderwijs van voldoende niveau is, is er ook ruimte voor verbetering. Het gaat dan onder andere om schoolbreed meer een doorgaande lijn aan te brengen in het lesgeven en het helder uitwerken van verbeterpunten op schoolniveau in onder meer concrete doelen.

3. Resultaten onderzoek

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod			✓
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•	
OP3 Didactisch handelen		•	
OP6 Samenwerking			✓

Het aanbod is breed en uitdagend

De school beschikt over een aanbod dat voldoet aan de exameneisen en toewerkt naar de referentieniveaus Taal. De school gebruikt voor alle klassen eigentijdse methodes. Verder heeft de school een leerstofjaarplanning voor elke klas die de leraren vervolgens uitwerken in lesopzetten. Naast het aanbod voor Taal heeft de school in het voortgezet onderwijs ook een aanbod voor geschiedenis en aardrijkskunde, dit aanbod is onlangs uitgebreid met het vak 'connaissance du monde' (projectvak rondom maatschappelijke thema's). De school integreert, door middel van een aantal projecten, de verschillende vakken waardoor de leerlingen meer samenhang in de leerstof ervaren. Wij hebben hiervan een voorbeeld gezien, waarin bij de behandeling van het boek Max Havelaar ook de Nederlandse en Belgische geschiedenis wat betreft de kolonialisatie aan bod komt. Ook heeft de school een ruim aanbod op het gebied van de Nederlandse cultuur en beschikt zij over een zeer uitgebreide bibliotheek.

Ontwikkeling van de leerling is in beeld

De standaard Zicht op ontwikkeling is Voldoende. Positief is dat de school ook in het voortgezet onderwijs de ontwikkeling van de leerlingen met behulp van methode-onafhankelijke toetsen volgt. Dit is niet verplicht maar wel aan te bevelen omdat het ook voor deze leerlingen belangrijk is dat inzichtelijk is waar ze staan ten opzichte van hun Nederlandse leeftijdgenoten, zeker omdat er regelmatig sprake is van instroom in het Nederlandse hoger onderwijs. De leraren houden daarnaast met behulp van methodegebonden toetsen, observaties en leerlingenwerk zicht op de cognitieve ontwikkeling van de leerlingen. De leraren gebruiken de methodegebonden toetsen om hun onderwijs in de klas af te stemmen op het niveau van de leerling. Daarnaast hebben de leraren de vooruitgang op de methode-onafhankelijke toetsen per leerling (de zogenoemde leerwinst) in beeld. De school kan zich verbeteren door deze toetsgegevens scherper te analyseren en op basis hiervan concrete en ambitieuze doelen per leerling of groepje leerlingen te formuleren. Hierdoor kunnen zij het onderwijs nog beter afstemmen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Het lesgeven is van voldoende kwaliteit

Deze standaard is van Voldoende niveau. De lessen zijn goed voorbereid en kenmerken zich door een duidelijke uitleg en een actieve leerhouding van de leerlingen. Desondanks zien we wel verschillen tussen leraren en dit vraagt van de school om expliciete aandacht voor een doorgaande lijn in het didactisch handelen. Enkele leraren maken bijvoorbeeld gebruik van activerende werkvormen maar dit kan dit schoolbreed nog veel meer worden ingezet. Ook is tijdens de lessen zichtbaar dat de leraren een duidelijke focus hebben op de ontwikkeling van de woordenschat. Een effectieve woordenschatdidactiek is echter niet bekend en/of zichtbaar. Daarnaast is het belangrijk een doorgaande lijn wat betreft differentiatie en klassenmanagement op te zetten. Ten slotte kan de school zich verbeteren door meer doelgericht in plaats van aanbodgericht te gaan denken en werken, daardoor kunnen zij nog beter aansluiten op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

De school werkt met verschillende partners constructief samen

Deze standaard waarderen we als Goed. De school werkt samen met relevante partners om het onderwijs aan haar leerlingen vorm te geven. Allereerst werkt het team samen met de Franse afdeling om het lesprogramma voor aardrijkskunde/geschiedenis en *connaissance du monde* vorm te geven. Daarnaast werken de leraren voor het vormgeven en afnemen van het examen samen met de leraren van hun zusterschool, De Vereniging Nederlandse Taal (ALN/VNT) in Ferney-Voltaire en overleggen zij met de Nederlandse, Vlaamse en Franse inspectie. Ook werkt de school regelmatig samen met culturele Nederlandse instellingen in Parijs, met de Nederlandse ambassade en de Vlaamse vertegenwoordiging voor culturele activiteiten. Zo is er bijvoorbeeld jaarlijks een herdenking van de Tweede Wereldoorlog vanuit de Nederlandse ambassade waar de leerlingen bij betrokken worden.

3.2. Schoolklimaat

 Schoolklimaat	O	K	V	G
SKz Pedagogisch klimaat				2

Pedagogisch klimaat draagt bij aan de focus op leren

Deze standaard geven wij de waardering Goed. Door de respectvolle pedagogische aanpak van de leraren verlopen de lessen in een prettige en veilige sfeer. Hierdoor heerst er een goed werkklimaat waarin de leerlingen zich kunnen focussen op het leren. Het schoolklimaat is ondersteunend voor zowel de cognitieve als de

sociale ontwikkeling. De omgang tussen de leraren en de leerlingen is duidelijk en respectvol. De ouders en leerlingen met wie wij hebben gesproken bevestigen dit beeld. In het voortgezet onderwijs voeren de leerlingen regelmatig gesprekken met hun mentor, zowel de leerlingen als de ouders met wie wij gesproken hebben geven aan dat dit bijdraagt aan hun gevoel van welbevinden op de school.

3.3. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten			●	

Resultaten laten een mooi beeld zien

De eindexamenresultaten van de Nederlandse afdeling zijn ruim voldoende. Alle eindexamenleerlingen van de afgelopen drie jaren hebben hun examen voor Nederlands en aardrijkskunde/geschiedenis gehaald. Dit is een mooi resultaat.

3.4. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

De school heeft zicht op haar kwaliteit

De standaard kwaliteitszorg is Voldoende. Het bestuur en de schoolleider verzamelen gegevens over de kwaliteit van het onderwijs doordat zij onder meer gebruik maken van een zelfevaluatie, een ouderenquête afnemen, leerresultaten op schoolniveau in beeld brengen en functioneringsgesprekken voeren. Op basis hiervan zijn verbeterpunten geformuleerd en opgenomen in het schoolplan. Ook werkt de school met jaarplannen, het verband tussen de geformuleerde verbeterpunten in het schoolplan en in het jaarplan is echter niet altijd helder. Belangrijk hierbij is ook om de verbeterpunten (zowel in het schoolplan als in het jaarplan) te voorzien van concrete doelen met bijbehorende kwaliteitscriteria, prioritering, tijdsplanning en verantwoordelijkheidsverdeling. De evaluatie geeft de school helder vorm door jaarlijks het jaarplan te evalueren en dit vast te leggen.

Zoals op veel scholen in het buitenland zijn er regelmatig wisselingen binnen het team en het bestuur. Hierdoor is de borging van de kwaliteit van het onderwijs - zowel onderwijsinhoudelijk als

organisatorisch - een belangrijk onderwerp. De school heeft dit opgepakt door een digitale 'kaartenbak' op te zetten. Momenteel zijn hier vooral documenten in te vinden op organisatorisch en randvoorwaardelijk gebied. Belangrijk hierbij is om ook de werkwijzen en afspraken op onderwijskundig gebied op overzichtelijke en toegankelijke wijze vast te leggen. Daarnaast is het van belang de nieuwe ontwikkelingen die doorgevoerd gaan worden goed te borgen, niet alleen op papier maar vooral ook in de praktijk.

Tot slot is de school financieel gezond en heeft ruim voldoende reserves om investeringen te doen ten behoeve van de onderwijskwaliteit (zoals bijvoorbeeld de professionalisering van de leraren) en eventuele financiële tegenvallers te kunnen opvangen. De reserves zijn zelfs zo royaal dat het bestuur bezig is deze af te bouwen. Het bestuur verantwoordt zich jaarlijks tijdens de algemene ledenvergadering aan de ouders ten aanzien van de financiën. Ook laat de school zowel extern als intern de financiën controleren.

Kwaliteitscultuur is op orde

Deze standaard waarden we als Voldoende. Het bestuur is bezig om zowel op school- als op bestuursniveau een heldere verdeling van taken en verantwoordelijkheden vast te leggen. Het team krijgt van het bestuur de mogelijkheid zich te professionaliseren, onder andere door deel te nemen aan de scholingen van de Stichting NOB. De leraren zouden daarnaast nog meer van en met elkaar kunnen leren door ook regelmatig elkaars lessen bij te wonen. Verder voert het bestuur functioneringsgesprekken met de schoolleider en neemt hiermee de rol van werkgever serieus. Ook voert het bestuur voortgangsgesprekken met het team, de schoolleider voert de functioneringsgesprekken met het team. Hierbij is van belang duidelijk te maken wat het doel en de status van beide gesprekken is. Tot slot heeft de school een adviesraad waarin zowel ouders als leraren zitting hebben. Deze adviesraad fungeert als klankbord en spiegel voor het bestuur en de schoolleider. Hiermee organiseert het bestuur actief tegenspraak als onderdeel van een professionele cultuur.

Ouders zijn geïnformeerd

De standaard verantwoording en dialoog waarden we als Voldoende. De school verantwoordt zich in voldoende mate naar de ouders over het onderwijs. Dit geldt zowel voor de ontwikkeling van hun kind(eren) als voor de ontwikkeling van de Nederlandse afdeling van het Lycée International. De school communiceert actief met de ouders tijdens formele momenten zoals de rapportgesprekken en de algemene ouderbijeenkomst maar ook tijdens informele momenten. Uit het gesprek dat wij met een aantal ouders voerden blijkt dat zij tevreden zijn over de benaderbaarheid van de leraren en het bestuur. Ook hebben ze vertrouwen in de school en zijn ze blij met het Nederlandstalige onderwijs aan hun kinderen.

4. Reactie van het bestuur

De Nederlandse Afdeling van het Lycée International is zeer verheugd met het wederom behalen van een 'voldoende' als eindbeoordeling, de maximaal te behalen score. We zien dit als een waardering voor de grote inzet van ons team en onze ouders, en een reflectie van ons doel om het beste uit onze leerlingen te halen in een stimulerende en vertrouwde omgeving. We hebben het inspectiebezoek als motiverend en waardevol ervaren en appreciëren de suggesties die ons zullen helpen de kwaliteit van het onderwijs ook in de toekomst te kunnen waarborgen.

Het team voortgezet onderwijs is content met de waardering en de goede resultaten op de onderdelen 'Aanbod', 'Pedagogisch klimaat' en 'Samenwerking'. Het enthousiasme en de motivatie van onze docenten, die dagelijks streven naar een optimale ontwikkeling en begeleiding van elke leerling, hebben hier vast en zeker aan bijgedragen. We zijn bijzonder trots op ons uniek aanbod en de diverse vakoverstijgende projecten in het voortgezet onderwijs.

Vanaf september 2023 zullen we de methode-onafhankelijke Diatoetsen gebruiken van groep 3 tot en met 4 vwo. Zo creëren we op termijn een inzichtelijk meetinstrument voor alle leerlingen. Twee keer per jaar analyseren we deze toetsresultaten en op basis hiervan formuleren we concrete en ambitieuze leerling- en klasdoelen om beter tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeftes.

Voor een meer uniforme aanpak in onze onderwijsdidactiek organiseren we in het najaar een nascholing voor het volledige team primair en voortgezet onderwijs.

Het bestuur zal erop toezien dat er jaarlijks een terugkoppeling is over het schoolplan, het jaarplan en de onderwijsresultaten. Tot slot zal het bestuur het doel en de status van de jaarlijkse functioneringsgesprekken met de directeur en de voortgangsgesprekken met het bestuur verduidelijken.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

